

KESKKONNAAMET

EMG Karjäärid OÜ
info@emg.ee

07.08.2024 nr DM-129049-3

Soomukse III liivakarjääri kaevandamisloa taotluse menetluse uuendamine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks EMG Karjäärid OÜ 01.08.2022 ja 02.07.2024 taotluse, tuginedes haldusmenetluse seaduse § 5 lg-tele 1 ja 2, § 44 lg 1 p-le 2, maapõueseaduse §-le 48 **otsustan:**

1.1. uuendada EMG Karjäärid OÜ poolt 01.08.2022 esitatud Soomukse III liivakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise loa taotluse menetlus 02.07.2024 esitatud taotluse alusel.

1.2. avalikustada maavara kaevandamisloa taotluse menetluse uuendamine ajalehes ja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning edastada menetlusosalistele.

2. ASJAOLUD

EMG Karjäärid OÜ (registrikood 14273374, aadress Vana-Narva mnt 11b, Kiiu alevik, Kuusalu vald, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 06.07.2022 taotluse keskkonnaloa saamiseks Soomukse III liivakarjääris (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi **KOTKAS**, 06.07.2022 numbriga DM-120674-1). Korrigeeritud ning menetlusse võetud taotlus registreeriti 01.08.2022 numbriga DM-120674-3.

Keskkonnaamet andis 22.11.2023 korraldusega nr DM-120674-26 EMG Karjäärid OÜ-le Lääne-Viru maakonnas Kadrina vallas Arbavere külas riigimandis Loobu metskond 31 (katastritunnus 27202:001:0458) ja Loobu metskond 33 (katastritunnus 27301:001:0138) kinnistutel Soomukse III liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-516412.

MTÜ Eesti Metsa Abiks esitas 20.12.2023 Keskkonnaametile vaide Soomukse III keskkonnaloa kehtetuks tunnistamiseks (parandatud vaie 28.12.2023, registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 28.12.2023 kirjaga nr 1-7/23/222-4).

Keskkonnaamet küsis 09.01.2024 kirjaga nr 1-7/23/222-6 vaidele seisukohta ka kohaliku omavalitsuse üksuselt (edaspidi **KOV**) Kadrina vallalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi **HMS**) § 82 p 5 alusel. Keskkonnaamet palus seisukoht esitada hiljemalt 23.01.2024.

Kadrina Vallavalitsus esitas 16.01.2024 korraldusega nr 16 vaidega nõustuva arvamuse, mistõttu selgus, et esineb maapõueseaduse (edaspidi **MaaPS**) § 55 lg 2 p 11 kohane kaevandamisloa andmisest keeldumise alus.

Kuigi Keskkonnaamet küsis Kadrina Vallavalitsuselt kaevandamisloa taotluse menetluse käigus korduvalt arvamust, ei laekunud menetluses ühtegi ametlikku seisukohta. Keskkonnaamet luges seda KOVi poolt vaikimisi nõusoleku andmiseks. Kohtupraktikas on aga leitud, et KOVi arvamuse välja selgitamata jätmine üldplaneeringuga vastuolu korral, on menetlusviga, mis toob kaasa kaevandamisloa õigusvastasuse (Tallinn Ringkonnakohtu 24.07.2023 kohtuotsus haldusasjas nr 3-22-2132, p 14-16).

Eelnevast lähtudes tunnistas Keskkonnaamet korralduse nr DM-120674-26 ja sellega antud Soomukse III liivakarjääri kaevandamisloa nr KL-516412 16.02.2024 vaideotsusega nr 1-7/23/222-10 kehtetuks.

EMG Karjäärid OÜ ja Keskkonnaameti esindajad kohtusid 07.03.2024. Ühisel kohtumisel väljendati seisukohta, et EMG Karjäärid OÜ keskkonnaloa taotlejana on käitunud õiguspäraselt. Tulenevalt maavara kaevandamise keskkonnaloa nr KL-516412 kehtetuks tunnistamise põhjustest, pidas Keskkonnaamet võimalikuks menetluse nr M-120674 uuendamist, et kõrvaldada varasema menetluse käigus tehtud menetlusviga.

EMG Karjäärid OÜ ja Kadrina valla esindajad kohtusid 12.03.2024. Ühisel kohtumisel väljendasid KOV-i esindajad, et on valmis kaaluma nõusoleku andmist keskkonnaloa väljastamiseks Soomukse III liivakarjääris juhul, kui EMG Karjäärid OÜ korrigeerib Soomukse III liivakarjääri piire ja mahtusid.

EMG Karjäärid OÜ esitas Keskkonnaametile 14.03.2024 e-kirja teel taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 18.04.2024 numbriga DM-120674-27) menetluse nr M-120674 uuendamiseks ning menetluse jätkamiseks menetlusvea tegemise kohast (KOV arvamuse väljaselgitamisest keskkonnaloa taotluse kohta).

Keskkonnaamet taasavas menetluse nr M-120674 ning jäi ootama taotleja EMG Karjäärid OÜ korrigeeritud taotlust.

EMG Karjäärid OÜ proovis parandatud taotluse esitada menetluse nr M-120674 juurde 02.07.2024, ent vastavalt keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS eripäradele ei olnud see tehniliselt teostatav. Seega soovitas Keskkonnaamet algatada uus menetlus ning jätkata Soomukse III liivakarjääri keskkonnaloa menetlemist teise menetlusnumbriga (M-129049).

Menetlused nr M-120674 ja nr M-129049 on omavahel seotud. Menetlus nr M-129049 on menetluse nr M-120674 jätk.

Taotleja EMG Karjäärid OÜ esitas korrigeeritud Soomukse III liivakarjääri keskkonnaloa taotluse Keskkonnaametile 02.07.2024 (KOTKAS 02.07.2024 numbriga DM-129049-1).

Taotletav Soomukse III liivakarjäär asub Lääne-Viru maakonnas Kadrina vallas Arbavere külas riigiomandisse kuuluval kinnistul Loobu metskond 31 (katastritunnus 27202:001:0458). Kinnistu valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletav mäeeraldise pindala on 4,65 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 5,37 ha. Keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks. Kaevandatud maavara kasutamise otstarbeks on seletuskirjas märgitud täitematerjal üld- ja teedeehituses. Keskmiseks tootmismahuks aastas on taotlemise hetkel planeeritud 20 tuh m³. Kaevandatud maa planeeritakse korrastada metsamaaks.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Soomukse liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0362) täiteliiva aktiivse tarbevaru 12 plokki.

Keskkonnaloa taotluse vastavust keskkonnaseadustiku üldosa seaduses ja maapõuseaduses sätestatud nõuetele on kontrollinud Keskkonnaamet ja keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja Maa-amet. Taotlus vastab nõuetele.

Keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1024931 ja muude asjasse puutuvate dokumentidega saab tutvuda keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>), menetluse nr M-129049 all. Menetlusega varasemalt seotud dokumendid on leitavad menetluse nr M-120674 alt.

Keskkonnaloa taotlus vaadatakse läbi avatud menetluse käigus. Loa andja annab huvitatud ja puudutud isikutele, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada või rikkuda, võimaluse avaldada taotluse kohta arvamust ja esitada vastuväiteid. Sellega seoses avaldatakse teade menetluse uuendamise kohta lähtudes taotluse menetlusse võtmise teatavaks tegemise sätetest.

Vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi **KeÜS**) § 47 lõigetele 1 ja 2 avaldab Keskkonnaamet keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate Ametlikes Teadaannetes ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. KeÜS § 47 lõike 2¹ alusel tasub ajalehes avaldamise kulud loa taotleja. **Arvestades, et menetluse vastu on ilmnenu suurem avalik huvi, avaldab Keskkonnaamet teate ka kohalikus või maakondlikus ajalehes.**

Taotluse edasistest menetlusetappidest teavitatakse isikuid vaid juhul, kui isikud on selleks avaldanud soovi telefoni või e-kirja teel. Keskkonnaloa taotluse menetluse kohta ettepanekuid või vastuväiteid palume esitada kirjalikult aadressile info@keskkonnaamet.ee hiljemalt kahe nädala jooksul teate laekumisest. Avalduses palume viidata KOTKAS menetluse numbrile **M-129049**. Vajadusel korraldab Keskkonnaamet asja arutamiseks avaliku arutelu.

Keskkonnaamet teeb keskkonnaloa andmise kohta otsuse 365 päeva jooksul pärast nõuetekohase taotluse saamist. Keskkonnaloa andmisest või sellest keeldumise otsusest informeeritakse kõiki menetlusosalisi.

3. ÕIGUSLIKUD ALUSED

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lg 6 sätestab, et kaevandamisloa andja saadab kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

4. KAALUTLUSED

Keskkonnaamet tunnistas 16.02.2024 vaideotsusega nr 1-7/23/222-10 Keskkonnaameti 22.11.2023 korralduse nr DM-120674-26 ja sellega antud Soomukse III liivakarjääri kaevandamisloa nr KL-516412 kehtetuks põhjusel, et Kadrina vald ei andnud kaevandamisloa taotluse menetluse jooksul oma seisukohta ning vald esitas vaidega nõustuva seisukoha. Seega järeldas Keskkonnaamet, et kaevandamisloa taotluse menetluses on tehtud menetlusviga, kuna KOV ei ole kaevandamisloa andmisega nõus ning esineb kaevandamisloa andmisest keeldumise alus MaaPS § 55 lg 2 p 11.

EMG Karjäärid OÜ taotleb kaevandamisloa taotluse menetluse uuendamist HMS § 44 lg 1 p 1 alusel. HMS § 44 lg 1 p 1 sätestab, et haldusorgan uuendab menetlusosalise taotlusel haldusmenetluse, kui taotluse esitaja õigusi kehtvalt piirava haldusakti andmise aluseks olnud asjaolu või õigusnorm on ära langenud. Käesolevalt on selgunud, et KOV on valmis kaaluma nõusoleku andmist keskkonnaloa väljastamiseks Soomukse III liivakarjääris ning Keskkonnaamet peaks KOV arvamuse välja selgitama.

Keskkonnaamet leiab, et ettevõtte poolt esitatud taotlus kaevandamisloa taotluse menetluse jätkamiseks on lubatav. Ka kohtupraktikas on leitud, et kaevandamisloa menetlusega saab jätkata kohast, kus menetluslik või kaalutusviga on tehtud. Näiteks on ka Riigikohus leidnud, et loa taotleja soovi korral saab kaevandamislubade tühistamise järel haldusmenetlust jätkata (Riigikohtu halduskolleegium 24.05.2023 otsus haldusajas nr 3-20-999, p 28).

Lisaks on kohtupraktikas ka leitud, et Keskkonnaameti korralduse tühistamisest tulenevalt on Keskkonnaametil kohustus jätkata kaevandamisloa taotluse menetlust ning seda sõltumata loa taotleja menetluse uuendamise taotlusest. Nimetatud kohtuasjas leidis kohus, et kuna sisuliselt ei ole sellisel juhul tegemist menetluse uuendamisega HMS § 44 tähenduses, vaid üksnes varasema haldusmenetluse jätkamisega, mille põhjuseks oli menetluse tulemusena antud haldusakti tühistamine kohtu poolt, siis ei oma HMS § 44 lg-s 1 loetletud asjaolude mitteesinemine mingit tähtsust ning Keskkonnaametil puudub menetluse jätkamise otsustamisel

kaalutusõigus. (Tallinna Ringkonnakohtu 04.05.2017 otsus haldusajlas nr 3-14-50364, p 11).

Kaevandamisloa taotluse menetlusele kohaldub HMS § 5 lg-s 1 sätestatud põhimõte, et menetlustoimingute vormi ja muud haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel, kui seaduse või määrusega ei ole kehtestatud teisiti ja lg-s 2 sätestatud põhimõte, mille järgi viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Samuti kohaldub sellele menetlusele HMS § 3 lg 2, mis sätestab, et halduse õigusakt ja toiming peab olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes.

MaaPS § 50 sätestab kaevandamisloa taotluse nõuded ning HMS § 19 haldusorgani kohustuse esitatud taotluste säilitamiseks. Keskkonnaamet säilitas kõik eelnevas menetluses olevad dokumendid.

Menetlus nr M-129049 on menetluse nr M-120674 jätk.

Sisuliselt toimub küll menetluse teistkordne läbiviimine, kuid seejuures võetakse arvesse juba varasemas menetluses esitatud taotlusi, arvamusi ning tehtud menetlustoiminguid, mille mittemuutumist saab eeldada ja mille uus sooritamine ei annaks seetõttu taotluse menetluse lahendamise seisukohalt uusi asjaolusid.

Võttes arvesse, et taotleja EMG Karjäärid OÜ esitas Keskkonnaametile 02.07.2024 numbriga DM-129049-1 **oluliselt** muudetud taotluse, **ei arvesta** Keskkonnaamet eelnevalt läbiviidud keskkonnamõjude hindamise eelhinnangut, ega keskkonnaloa andmise või mitteandmise otsuse korraldust, vaid koostab need täielikult uuesti. Sisuliselt on tegemist menetluse jätkamisega taotluse menetlusse võtmise ja KOVilt nõusoleku küsimise etapist alates.

VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiit Rahe
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo

Teadmiseks: Heli Puusepp, Jüri Suurkivi, Kadrina Vallavalitsus, Maa-amet, Riigimetsa
Majandamise Keskus, Tõnu Tammar

Valdo Tohver 53238814
Valdo.Tohver@keskkonnaamet.ee